

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobci: a) **Z. G.**
b) nezl. **S. I.**
c) nezl. **L. I.**
všichni st. přísl. Stát I.
t. č. pobytem S. X, X A.

všichni zastoupeni advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem
sídlem Lidická 960/81, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 4. 2024, č. j. OAM-1589/ZA-ZA11-P05-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Shora označeným rozhodnutím („napadené rozhodnutí“) žalovaný žalobcům neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu,

ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí („zákon o azylu“). Žalobci proti napadenému rozhodnutí podali žalobu, neboť mají za to, že bezpečnostní situace v Izraeli opodstatňuje udělení mezinárodní ochrany. Setrvání v bezpečné zemi je rovněž v zájmu nezletilých žalobců.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně a), matka nezletilých žalobců b) a c) (dále též jen „žalobkyně“) požádala dne 20. 11. 2023 jménem svým a jménem svých dětí o mezinárodní ochranu, kdy vyplnila předtištěný formulář žádosti v ruské jazykové verzi. Dne 23. 11. 2023 žalobkyně poskytla údaje k žádosti o mezinárodní ochranu za přítomnosti svého právního zástupce a tlumočnice z jazyka ruského a běloruského. Zejména sdělila, že žádá o mezinárodní ochranu z důvodu vojenského konfliktu probíhajícího v její vlasti. Žalobci mají obavu o své životy. Následně byl s žalobkyní proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
3. Při pohovoru žalobkyně mimo jiné sdělila, že ve vlasti pracovala v nemocnici ve městě Holon jako zdravotní sestra. Izrael s dětmi opustila 23. 11. 2023 z důvodu vnitřního ozbrojeného konfliktu. Její děti se v Izraeli bály, když hučely sirény a padaly rakety. Tři až pětkrát denně se všichni museli schovávat do úkrytu, což jim znemožňovalo vést normální život. Po vypuknutí konfliktu dne 7. 10. 2023 se život plně zastavil. Školy jsou zavřené. Všichni mají neustále strach, slyší výbuchy, bojí se vyjít ven, bojí se, že by je mohla zasáhnout raketa. Při cestě do práce se žalobkyně bála, protože neustále slyšela střelbu. Rakety jsou vidět i slyšet. Žalobkyně přímo viděla raketu letící nad jejím autem. Nebylo možné normálně fungovat. Nepomohlo by se přestěhovat, protože nebezpečí je všude a střelba probíhá na celém území. V případě návratu do vlasti se obává, že tam může zemřít. Uvnitř Izraele je hodně teroristů, kteří jsou ozbrojeni a mohou zabít obyvatele. Když teroristé vpadli do země, všude je hledali a hledá je policie a armáda dodnes. Teroristé mohli zajít kamkoli, do kteréhokoliv domu. Do České republiky s dětmi přicestovala, protože je zde bezpečno a mají zde příbuzné. Žalobkyně zde má matku a tetu, obě ukrajinské státní příslušnosti. V Izraeli má pouze otce a další vzdálené příbuzné. Do správního spisu byla založena informace OAMP ze dne 15. 1. 2024, Izrael, Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv („zpráva OAMP“). Právní zástupce žalobců se před vydáním rozhodnutí seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí. K podkladům se nevyjádřil.
4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí mimo jiné dospěl k závěru, že žalobkyně neuvedla nic, z čeho by bylo možné dovodit, že ve vlasti vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Výslovně uvedla, že nemá žádné politické přesvědčení. Uvedla, že nikdy neměla žádné potíže s izraelskými státními či bezpečnostními orgány.
5. Žalovaný neshledal riziko pronásledování v případě návratu žalobců do vlasti ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Z výpovědi žalobkyně nevyplynulo, že by žalobci měli nějaké problémy kvůli své rase, pohlaví, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žalovaný ani nedospěl k závěru, že by žalobcům ve vlasti hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.

6. K ozbrojeným střetům dle žalovaného dochází pouze na dvou místech v Izraeli, a to na území Pásma Gazy a na severu Izraele u hranic s Libanonem. Ostatní části Izraele jsou pod plnou kontrolou izraelských bezpečnostních složek a situace je tam z hlediska výskytu ozbrojených střetů a vojenských operací naprosto klidná, nezměněná a stabilní a obdobná jako před útokem ze dne 7. 10. 2023. Na území Izraele v současné době neprobíhá takový ozbrojený konflikt, který by pro žalobce znamenal jakékoliv nebezpečí. Místo, kde žalobci žili, se nachází v centrálním Izraeli a je plně pod kontrolou izraelských bezpečnostních složek. Tvrzení žalobkyně o tom, že nebezpečné je celé území Izraele, že střelba probíhá všude a je tam také hodně ozbrojených teroristů, kteří mohou zabít obyvatele, označil žalovaný za nepravdivé a absurdní, uvedené účelově s cílem vygradovat azylový příběh.

III. Obsah žaloby

1. Žalovaný nepostupoval v souladu se zásadou materiální pravdy. V rámci shromažďování podkladů pro rozhodnutí neobstaral dostatečně aktuální a adresné zprávy o zemi původu žalobců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89). Žalovaný založil své závěry pouze na jediné zprávě o zemi původu. Neměl snahu si informace tam uvedené ověřit v jiném zdroji. Ze zprávy navíc nevyplývá, že by bezpečnostní situace v Izraeli byla dobrá. Plyne z ní, že Izrael je formálně ve válce s Íránem, Írákem, Libanonem, Sýrií a Jemenem a na celém území Izraele platí výjimečný stav. Dále se ve zprávě uvádí, že v rámci raketových útoků ze dne 7. 10. 2023 zemřelo téměř 1200 Izraelců, přičemž tyto útoky byly vedeny na jižní a centrální část Izraele. Žalobkyně ve vlasti žila ve městě R. L. T. a pracovala ve městě H., která se nacházejí v centrálním Izraeli, což nasvědčuje důvodnosti obav žalobkyně.
2. Zpráva o zemi původu žalobců se nezabývá otázkou teroristických útoků, které žalobkyně uvedla jako jeden z důvodů své žádosti. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2022, č. j. 5 Azs 81/2021-47, plyne, že je třeba výpověď žadatele o mezinárodní ochranu posoudit v kontextu se zprávami o zemi původu, přičemž nepostačí zabývat se pouze obecnou bezpečnostní situací bez vztahu ke skutečnostem, které žadatel o mezinárodní ochranu uvádí.
3. Žalovaný se nezabýval otázkou nejlepšího zájmu nezletilých žalobců. Podle této zásady platí, že zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Nejlepším zájmem dítěte se správní orgány musí zabývat vždy a v případě kdy rozhodují o právech dětí, musí být jejich aktivita při zjišťování skutkových okolností větší než v případech, kdy není ve hře zájem dítěte (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2020, č. j. 4 Azs 171/2019-25). Správní orgán musí nejlepší zájem dítěte definovat a zjistit veškeré skutkové okolnosti v dané věci (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33). Podle judikatury Nejvyššího správního soudu jsou žalovaný i krajský soud povinni vzít v úvahu tzv. nejlepší zájem dítěte (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2021, č. j. 5 Azs 162/2020-47). Na této skutečnosti přitom nic nemění to, že se rozhodnutí týká udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2020, č. j. 5 Azs 73/2019-71). Žalovaný se v napadeném rozhodnutí nepokusil o identifikaci nejlepšího zájmu nezletilých žalobců a promítnutí tohoto zájmu do svého rozhodnutí. Učinit tak měl a měl se dále zabývat tím, zda v daném případě může napadené rozhodnutí být v rozporu s nejlepším zájmem dítěte a pokud ano, tak z jakých důvodů.

4. Žalobkyně má za to, že je v nejlepším zájmu nezletilých žalobců setrvat v bezpečné zemi, kde nebudou ohroženi válečným konfliktem. Je si současně vědoma toho, že samotná skutečnost, že je v nejlepším zájmu nezletilých setrvat v České republice, důvod pro poskytnutí mezinárodní ochrany nezakládá. Má však za to, že žalovaný měl otázku nejlepšího zájmu nezletilých do svého rozhodnutí promítnout, a právě i s ohledem na potřebu jeho vyhodnocení důsledně vyhodnotit podmínky v zemi původu žalobců a otázku, zda nebyl naplněn některý ze zákonem předvídaných důvodů pro poskytnutí mezinárodní ochrany.

IV. Vyjádření žalovaného

5. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“) má žalovaný pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Informace o zemi původu žalobců je dostatečná k objektivnímu posouzení věci. Žalobkyně i její právní zástupce měli příležitost seznámit se s obsahem shromážděných podkladů a vyjádřit se k nim i k jejich zdrojům, případně je doplnit či takové doplnění navrhnout. Žalobkyně argumentuje nedostatečností použitých zpráv zcela obecně, žádné vlastní důkazy nepředložila. Pro řešenou věc není podstatné, jaké množství zpráv a informací si správní orgán pořídil jako podklad pro své rozhodnutí, podstatná je kvalita tohoto zdroje informací. Zpráva o zemi původu žalobců obsahuje informace z mnoha relevantních zdrojů, na něž je v textu odkazováno.
6. Tvzení žalobkyně o ozbrojených teroristech, kteří mohou zabíjet obyvatele, je nepravdivé a až absurdní. Obecná prohlášení o nebezpečnosti země původu, s absencí konkrétních důvodů ve vztahu k žalobkyni či jejím dětem, nelze bez dalšího považovat za azylově relevantní tvrzení.
7. S výjimkou území Pásma Gazy a severu Izraele u hranic s Libanonem je bezpečnostní situace v Izraeli klidná a stabilní, obdobná jako před útoky ze dne 7. 10. 2023. Izrael má dlouhodobě napjaté vztahy s Palestinci a již řadu let čelí ojedinělým palestinským raketovým útokům, které dokáže dlouhodobě, systematicky a úspěšně odrážet a efektivně se tak bránit. Protivzdušné systémy Izraele jsou považovány za vůbec nejpokročilejší na světě. Izraelská armáda je považována za jednu z nejlepších a nejlépe vybavených armád na světě a její výbava dle odborníků nemá v oblasti konkurenci. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyně žila v centrálním Izraeli, tedy mimo exponované oblasti.
8. Pokud jde o nejlepší zájem nezletilých dětí, z článku 3 Úmluvy o právech dítěte nelze v žádném případě dovodit, že by měly smluvní státy povinnost udělit mezinárodní ochranu každému dítěti, které o ni požádá. Soudní judikatura nestanovuje absolutní převahu nejlepšího zájmu dítěte za všech okolností. Naopak jak judikatura ESLP, tak judikatura Ústavního soudu jej vnímá jako příkaz k vyvažování různých protichůdných zájmů, resp. nedávná judikatura Ústavního soudu zavedla jistou kategorizaci různých řízení podle intenzity působení nejlepšího zájmu dítěte (nález ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19).
9. Nejlepším zájmem dítěte je předně to, aby bylo společně s rodiči, bez ohledu na zemi, kde právě pobývají. K námitce nejlepšího zájmu dítěte, žalovaný dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/ 2020-27 a ze dne 22. 1. 2022, č. j. 3 Azs 236/2022-33 či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-32). Námitka nejlepšího zájmu dítěte je uvedena poprvé až v žalobě. Důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobcům nebyly shledány. Z přednesených důvodů ani ze

shromážděných podkladů nevyplývá, že by situace v Izraeli byla celoplošně pro žalobce natolik ohrožující, že by to vyžadovalo udělení jakékoli formy mezinárodní ochrany.

10. Žalovaný poukázal na odlišnost nástrojů zákona o azylu a zákona o pobytu cizinců. Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců.

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, („s.ř.s.“), ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu]. Ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
12. Žaloba není důvodná.
13. Z obsahu žaloby vyplývá, že žalobci brojí proti závěrům žalovaného o neudělení doplňkové ochrany. Poukazují totiž primárně na bezpečnostní situaci v Izraeli, která měla být důvodem přesunu žalobců do České republiky, kde mají příbuzné.
14. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu bude doplňková ochrana udělena cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do země původu, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy, a současně nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany země původu [k tomu srov. též podmínky udělení doplňkové ochrany dle čl. 2 písm. f) a čl. 15 kvalifikační směrnice]. Pojem vážné újmy je definován v § 14a odst. 2 zákona o azylu, přičemž podle písm. c) tohoto ustanovení je takovou vážnou újmou rovněž *vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu*.
15. Jak Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017–36, *„nezbytnou podmínkou udělení tohoto typu doplňkové ochrany je dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu ... (srov. zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008–68, publ. pod č. 1840/2009 Sb. NSS) existence mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, jehož definici vymezil Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 30. ledna 2014, Diakité, C 285/12, ... a dále žadateli musí v důsledku takového konfliktu hrozit vážná újma v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu válečného násilí. ... Pokud ozbrojený konflikt nemá na území, z něhož žadatel pochází, charakter tzv. totálního konfliktu, musí žadatel „prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice (pozn. soudu – zde se jednalo o směrnici 2004/83/ES, citované závěry jsou však použitelné i za účinnosti aktuální kvalifikační směrnice); (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on“*.
16. Požadavek na „individuální“ ohrožení civilisty v ozbrojeném konfliktu bude naplněn v situaci, kdy míra svévolného násilí, kterou se vyznačuje probíhající ozbrojený konflikt, dosáhne natolik vysoké úrovně, že existují závažné důvody domnívat se, že by civilista byl v případě vrácení do dotyčné země nebo případně regionu vystaven – z pouhého důvodu své přítomnosti na území této země nebo regionu – reálnému nebezpečí vážného ohrožení ve smyslu

čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice (rozsudek SDEU ze dne 17. února 2009, *Elgafaji*, C-465/07, bod 35). Pro určení „vážného a individuálního ohrožení“ je přitom vyžadováno *komplexní zohlednění všech relevantních okolností konkrétního případu*, zejména těch, kterými se vyznačuje situace země původu žadatele. Jedná se zejména o *intenzitu ozbrojených střetů, stupeň organizace proti sobě stojících ozbrojených sil, délku trvání konfliktu*, jakožto skutečností relevantních pro posouzení reálného nebezpečí vážné újmy ve smyslu čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice, stejně jako jiné skutečnosti, jako je *územní rozsah situace svévolného násilí, skutečné místo pobytu žadatele v případě jeho navrácení do dotyčné země nebo regionu a případně úmyslné napadání civilistů válčícími stranami* (viz body 40-43 rozsudku SDEU ze dne 10. června 2021, *Bundesrepublik Deutschland*, C-901/19).

17. V intencích podmínek pro udělení doplňkové ochrany, o níž by bylo možné s ohledem na důvody žádosti žalobců uvažovat, se soud zabýval důvodností uplatněných žalobních námitek.

Informace o zemi původu a související námitky

18. K námitce nedostatečných informací o zemi původu je nutno připomenout, že přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, jsou jedním ze stěžejních podkladů pro vydání rozhodnutí žalovaného [§ 23 písm. c) zákona o azylu]. Tyto informace o zemi původu musejí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a (4) transparentní a dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008–81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Přitom platí, že odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu leží na státu, tedy primárně na žalovaném [srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005–58 či ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017–36 a čl. 10 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („procedurální směrnice“)].
19. Žalovaný vyšel ze zprávy OAMP zpracované v souladu se Zprávou Agentury EU pro azyl (EUAA) o metodologii informací o zemích původu (únor 2023), ve stavu k lednu 2024. Zpráva OAMP čerpá z vícero českých i zahraničních informačních zdrojů (MZV USA, Freedom House, ČTK, Reuters, CNN, Jerusalem Post atd.), na které odkazuje, pokud jde o jednotlivé zmiňované skutečnosti. Zprávu lze současně považovat za dostatečně aktuální. Žalobkyně informace uvedené ve zprávě OAMP nezpochybnila, sama nedoložila žádné důkazy či informace vypovídající o situaci v zemi původu či zpochybňující informace plynoucí ze zprávy OAMP. Soud proto považuje obecnou námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu týkající se bezpečnostní situace v zemi původu za nedůvodnou.
20. Žalobkyně rovněž nesouhlasila se závěrem, který žalovaný na základě zprávy OAMP učinil. Dle žalobkyně z této zprávy rozhodně neplyne, že by bezpečnostní situace v Izraeli byla dobrá. Takové hodnocení však žalovaný výslovně neučinil, z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že na podkladě zprávy OAMP odlišil z hlediska bezpečnosti oblasti rizikové (zejména pásmo Gazy, hranice s Libanonem) a oblasti bezpečné. Pro účely tohoto řízení je podstatné, zda byly naplněny shora vymezené podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, tj. zda na území země původu žadatelů existuje takový ozbrojený konflikt, v jehož důsledku žadatelům hrozí reálné ohrožení života nebo tělesné integrity. Z odůvodnění žalovaného vyplývá, že takové nebezpečí neshledal a soud má za to, že toto hodnocení odpovídá informacím o zemi původu.

21. Jak potvrzuje zpráva OAMP, v Izraeli byl po útocích dne 7. 10. 2023 vyhlášen válečný stav a na celém území Izraele platí výjimečný stav. A s ohledem na bezpečnostní riziko se do některých vymezených oblastí nedoporučuje cestovat (Pásmo Gazy, Západní břeh Jordánu, příhraniční oblasti se Sýrií, Libanonem, Egyptem a Pásmem Gazy). V ostatních částech Izraele, včetně jeho centrální části, odkud žalobci přijeli, je však dle zprávy OAMP bezpečnostní situace obdobná jako v době před útoky militantního křídla hnutí Hamás v říjnu 2023. Přestože Izrael čelí ojedinělým palestinským raketovým útokům, tyto útoky dokáže odrážet za pomoci velmi pokročilých systémů protivzdušné obrany. Informace o zemi původu neosvědčují, jak uvedl žalovaný, že by na území Izraele v současnosti probíhal takový ozbrojený konflikt, v jehož důsledku by žadatelům po návratu do oblasti, v níž předtím žili, hrozilo reálné ohrožení života nebo tělesné integrity ve smyslu čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice.
22. K dílčím žalobním argumentům lze uvést, že pro naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany není určující, s kolika státy je země původu žalobců formálně ve válce. V žalobě navíc došlo ke zkreslení informací plynoucích ze zprávy o zemi původu žalobců; není pravda, že by pouze v důsledku raketových útoků z rána ze dne 7. 10. 2023, které byly vedeny na celé území Izraele, zemřelo téměř 1 200 Izraelců. Dle zprávy o zemi původu se jedná o celkový počet obětí pozemních i raketových útoků. Ze zprávy OAMP plyne, že raketové útoky se dlouhodobě daří odvracet a předcházet tak škodám na životech a majetku. Centrální Izrael, kde žalobci v zemi původu žili, není ve výčtu nebezpečných oblastí. Bojové akce Izraele probíhají především na území pásma Gazy, rakety odpalované na území Izraele dokáže účinně zachytit izraelský obranný systém. Jakkoli je zřejmé, že se nejedná o „ideální“ stav, podmínky pro udělení doplňkové ochrany z důvodu ozbrojeného konfliktu naplněny nejsou.

Hrozba teroristických útoků

23. Soud se dále zabýval tvrzením žalobců o neustálé hrozbě teroristických útoků a všudypřítomně probíhající střelbě. Žalobkyni je nutno dát za pravdu v tom, že zpráva o zemi původu se explicitně nezabývala hrozbou teroristických útoků na území Izraele. Žalovaný označil tvrzení žalobkyně o všudypřítomné střelbě a ukrytých teroristech za nepravdivé, absurdní a účelové. K takovému závěru dospěl proto, že o skutečnostech popisovaných žalobkyní zpráva OAMP nevypovídá. Naopak dle žalovaného vypovídá o tom, že většina izraelského území je pod plnou kontrolou izraelských bezpečnostních složek a situace je tam z hlediska výskytu ozbrojených střetů a vojenských operací klidná, neměnná, stabilní a obdobná stavu před 7. 10. 2023.
24. Dle soudu ze zprávy OAMP vyplývá, že místo bydliště žalobců nespadá pod oblasti, které byly označeny zprávou za nebezpečné, a že situace v těchto oblastech je obdobná stavu před 7. 10. 2023, kdy byl na Izrael proveden rozsáhlý teroristický útok ze strany hnutí Hamás. Ve vztahu k těmto oblastem tedy bylo zjištěno, že raketové útoky jsou úspěšně odvraceny izraelskou armádou. A jakkoli ze zprávy OAMP nelze automaticky dovozovat, že by bezpečnostní situace byla naprosto klidná a stabilní, soud souhlasí s hodnocením žalovaného, že lze usuzovat na závěr o bezpečnosti zbývajících oblastí Izraele, včetně města Rishon Le Tsion, odkud žalobci pocházejí.
25. Zpráva OAMP nezmiňuje obtíže popisované žalobkyní. Tvrzení o všudypřítomné střelbě a neustálé hrozbě teroristických útoků, tedy o neustálém nebezpečí velmi vysoké intenzity, nelze ze zpráv o zemi původu žalobců dovozovat. Ojedinělé teroristické útoky na území

Izraele, jejichž výskyt je medializován¹, a v jejichž důsledku dochází k újmě na životě či zdraví u nahodilých obětí, nelze obecně vyloučit (tak tomu ostatně není ani v Evropě), nejedná se však dle informací o zemi původu o takový stav, který by bylo možné vyhodnotit jako skutečně reálné nebezpečí vzniku vážné újmy ve smyslu čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice.

26. Na shora nadepsaném nic nemění ani závěry žalobkyní odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2022, č. j. 5 Azs 81/2021-43. V tamní věci nepostačovalo zabývat se obecnou bezpečnostní situací bez vztahu ke skutečnostem, které žalobce uváděl, ale bylo namístě daným směrem vést hlubší dokazování. V odkazované věci žadatel vyličil konkrétní okolnosti, za kterých byl požádán o spolupráci s tajnými službami země jeho původu. Spolupráci s tajnými službami odmítl a v řízení vyličil svou obavu z těchto tajných služeb. V nyní řešené věci však žalovaný vyhodnotil obecná tvrzení žalobkyně jako nepravdivá. Žalobkyně ani v řízení před žalovaným, ani v žalobě neuvedla dostatečně konkrétní hodnověrná tvrzení, která by opodstatňovala další dokazování.

Nejlepší zájem nezletilých dětí

27. Soud se dále zabýval tím, jakou roli hraje při rozhodování o žádostech o mezinárodní ochranu nezletilých žadatelů článek 3 Úmluvy o právech dítěte, dle kterého *„zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.“* Jak vyplývá z odůvodnění kvalifikační směrnice (bod 28), při jejím provádění by se členské státy měly v souladu s Úmluvou o právech dítěte řídit především zásadou „nejlepších zájmů dítěte“. *„Při posuzování nejlepších zájmů dítěte by členské státy měly zejména náležitě zohledňovat zásadu celistvosti rodiny, blaho a sociální vývoj nezletilé osoby, otázky bezpečnosti a ochrany a přání nezletilé osoby s přihlédnutím k jejímu věku a vyspělosti.“* Dle čl. 4 odst. 3 písm. c) kvalifikační směrnice musí být při individuálním posouzení žádosti o mezinárodní ochranu zohledněn věk žadatele, aby na základě jeho osobní situace bylo možno posoudit nebezpečí pronásledování nebo vážné újmy. Je přitom odpovědností příslušných orgánů, aby nejlepší zájem dítěte zohlednily (rozsudek SDEU ze dne 11. června 2024, ve věci C-646/21, bod 77).
28. Je pravdou, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí aplikací zásady nejlepšího zájmu dítěte explicitně nezabýval a byla tak na místě námitka, zda se jedná o vadu, která způsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, resp. o vadu, jejíž náprava by mohla vést k jinému výsledku při posouzení žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany. Soud dospěl k závěru, že se o takovou vadu nejedná.
29. Podle žalobkyně je v nejlepším zájmu jejich dětí setrvat v bezpečné zemi. Sama si je však vědoma toho (jak správně uvedla), že tato skutečnost sama o sobě důvod pro poskytnutí mezinárodní ochrany nezakládá. Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57, *„[j]akkoli je zájem dítěte dle čl. 3 citované Úmluvy předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, a státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, jsou povinny zajistit, aby dítě nemohlo být odděleno od svých rodičů proti jejich vůli (čl. 9 Úmluvy), nelze tyto principy samy o sobě podřadit pod další, nad rámec zákonem o azylu stanovené důvody pro udělení mezinárodní ochrany a správní soud nemá žádnou zákonnou možnost žalobou napadené rozhodnutí s odvoláním na výše uvedené principy zrušit.“* Současné

¹ Viz např. zde <http://bit.ly/4gKOKIJ>, či zde <https://bit.ly/4a2e5pv>

platí, že „z článku 3 Úmluvy o právech dítěte nelze v žádném případě dovodit, že by měly smluvní státy povinnost udělit mezinárodní ochranu každému dítěti, které o ni požádá“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 67/2018-29).

30. Pokud žalobci (matka a její nezletilé děti ve věku 7 a 11 let) požádali o mezinárodní ochranu s ohledem na bezpečnostní situaci v zemi původu a dle informací o zemi původu nebyly naplněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany, jak bylo shora vysvětleno, pouhá skutečnost, že se život v České republice jeví být bezpečnějším (z hlediska aktů terorismu či bezprostředních hrozeb zvenčí), nemůže být s odkazem na nejlepší zájem dítěte důvodem pro udělení mezinárodní (doplňkové) ochrany.
31. Žádosti nezletilých dětí žalobkyně, které jsou s ohledem na svůj věk závislé na matce, byly posouzeny společně. Je-li pouze obecně poukazováno na potřebu zvýšené aktivity správního orgánu, s ohledem na shodné důvody pro podání žádosti u všech žalobců a závěr o dostatečně zjištěném skutkovém stavu ve vztahu k bezpečnostní situaci v zemi původu žalobců, lze aktivitu žalovaného považovat za dostatečnou. Žalobci nekonkretizovali, v jakém ohledu by mělo být (s ohledem na zájmy nezletilých dětí) zjišťování skutkového stavu doplněno. Nejedná se současně o situaci, v níž by se (ne)zohlednění nejlepšího zájmu dítěte mohlo promítnout do vyhodnocení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany, jak tomu bylo např. v žalobě zmiňovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2020, č. j. 5 Azs 73/2019-61, č. 4121/2021 Sb. NSS, ve kterém byla konstatována potřeba zohlednění nejlepšího zájmu nezletilého dítěte při posuzování reálnosti, resp. přiměřenosti alternativy vnitřního přesídlení v zemi původu. Taková potřeba u žalobců nevyvstala.
32. Lze shrnout, že pokud žalovaný explicitně nezvažoval a nedefinoval nejlepší zájem nezletilých žalobců, nejednalo se o vadu, která by mohla mít s ohledem na skutkové okolnosti věci za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Tato skutečnost by mohla být relevantní, pokud by se měla promítnout do posouzení naplnění hmotněprávních podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. To však žalobkyně nenamítá a ani soud k takovému závěru nedospěl.

VI. Závěr a náklady řízení

33. Žalobní námítky nejsou důvodné a nebyly shledány ani jiné důvody, pro které by měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobci neměli ve věci úspěch, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. prosince 2024

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýľová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně